

II kvartal

Veevaene aprill ja veetasemete suur kõikumine

Erinevalt tavalisest aastast, mil suurveetipp on aprillis, jäi käesoleva aasta kevadine suurveetipp märtsi kuusse. Aprillis maapinna veevaru oli väike ja sademete hulk ainult 50% tavalisest sajunormist, mistõttu jõgede veetase langes. Aprilli keskmised veetasemed jäid 30-80 cm alla pikaajalist keskmist ja maksimaalsed 150-250 cm alla ajaloolist maksimaalset veetaset. Tõlliste, Tudulinna ja Pärnu jõgikonna jõgedel olid maksimaalsed veetasemed isegi 320-450 cm pikaajalisest madalamad.

Maikuu vihmajärgsed vihmaajad andsid vett juurde ja kuu keskmised veetasemed tulid üldiselt kuu pikaajalise keskmise lähedased. Palju allapoole keskmist (65-90 cm) jäi Narva ja Emajõe veetase. Sadas üle Eesti, v.a saared, ning jõgedel esinesid vihmadest tingitud tulvad, mille tipud olid mõnedel jõgedel (Kagu-Eesti jõed, Narva ja Emajõgi) kevadisest suurveetipust isegi kõrgemad.

Sarnaselt mai kuule sadas ka juunis hoog- ja äikesevihma, kusjuures sajuhulgad olid piirkonniti väga erinevad. Mõnes paigas olid saju summad väga suured: 1. dekaadil Kesk- ja Kirde-Eestis kaks kuni kolm sajunormi, Jõgeval isegi üle viie sajunormi. Olenevalt vihmadest tõusis ka jõgede veetase, tekitades paljudel jõgedel tulvad. Kokkuvõttes aga võib öelda, et kuu keskmised veetasemed olid kuni 10 cm alla või üle pikaajalise keskmise, Narva ja Emajõgi 40-75 cm madalam.

Tabelis 1 on toodud kuu keskmine veetase, selle hälve pikaajalisest keskmisest ning kõrgeim ja madalaim veetase ja hälve ajaloolistest ekstreemumitest.

Vee temperatuur tõusis jõgedes püsivalt üle 10°C mai keskel. Kuumalaine mai kolmandas dekaadis tõi kaasa kiire veetemperatuuri tõusu, isegi kohati üle 20°C. Kuna aprilli ja mai õhutemperatuurid olid kuu pikaajalisest keskmisest kõrgemad siis algas paljudes jõgedes veetaimestiku kasv ka varem kui tavaliselt. Mõnes jões oli juba maikuu taimestiku mõju päris suur.

Erakordselt väiksed vooluhulgad olid aprillis: ainult 20-50% pikaajalisest keskmisest. Järvede poolt reguleeritavatel jõgedel s.o. Narva jõel Vasknarvas jäi vooluhulk ainult 20% keskmisest väiksemaks ja Emajõel Rannu-Jõesuus isegi ületas pikaajalist keskmist 30%.

Vihmasadude mõjul maikuu vooluhulgad suurenesid, kuid ikkagi ei saavutanud pikaajalist keskmist. Juunikuu oli veerikkam võrreldes kahe esimese kuuga. Vooluhulgad sõltusid hoogvihmadest ning olid piirkonniti erinevad. Pikaajalisest kuu keskmisest olid vooluhulgad 50-80% väiksemad Kirde- ja Kagu Eesti mõnedel jõgedel, Halliste jõel ja saartel. Pikaajalisele keskmisele ligilähedased või kuni 30% suuremad olid vooluhulgad Pärnu jõgikonnas, Põhja-Eesti jõgedel ja Väike-Emajõel. Ligi kaks korda suuremad aga Vihterpalu ja Kääpa jõel.

Kuude lõikes oli äravool aprillis 40% pikaajalisest keskmisest, mais 70% ning juunis ühtis pikaajalise keskmisega.

Üldkokkuvõttes 2014.a. II kvartali äravool jäi 30% alla pikaajalise keskmise.

Olukord järvedel.

Nii Peipsi kui Võrtsjärv olid aprillis juba jäävabad, mis on üsna erakordne sündmus, sest tavaliselt toimub jääst vabanemine 24-26. aprilli paiku. Veetase jäi pikaajalisest keskmisest tasemest allapoole. Vt tabeleid.

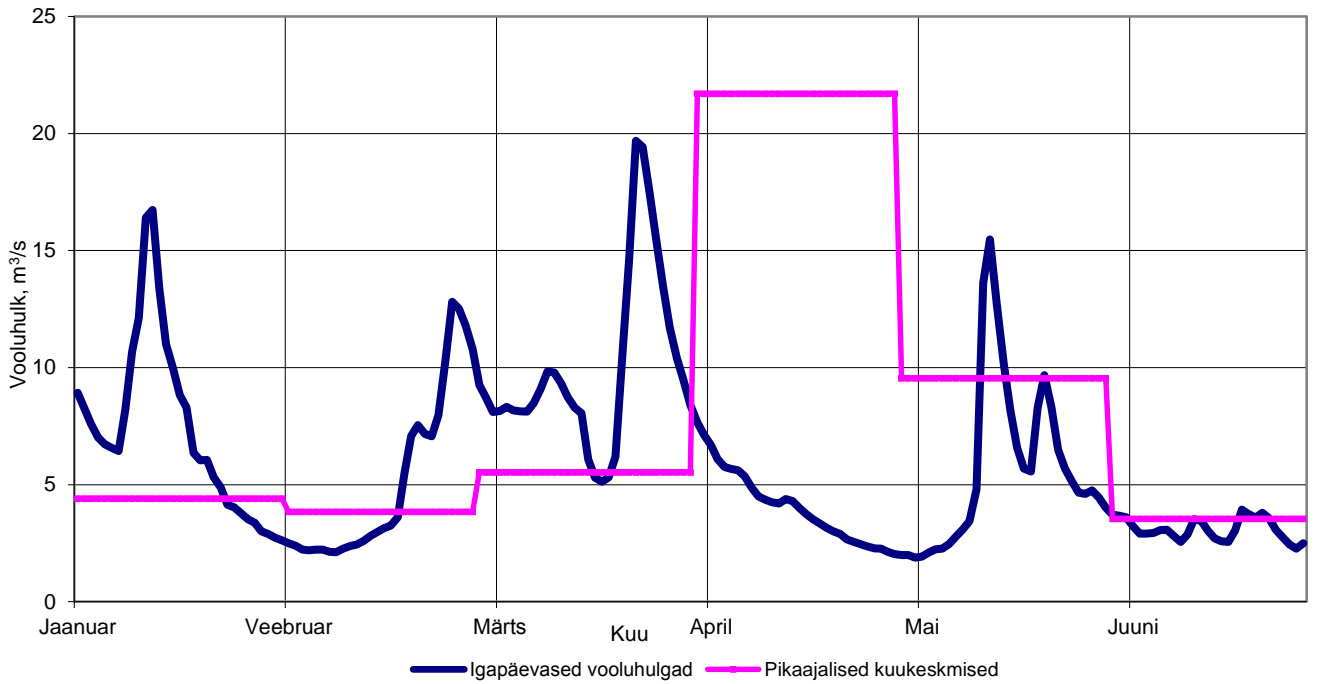
Veetemperatuuri tõus üle 0,2°C, 4°C ja 10°C toimus Peipsi lõunapoolses osas (Mehikoorma hüdromeetrijaam) 12. märtsil, 6. aprillil ja 09. mail, mis on 27 päeva, 17 päeva ja 3 päeva varem pikaajalisest keskmisest.

Tabel 1. Kuu keskmine, kõrgeim ja madalaim veetase ja nende hälve pikaajalisest

Jõgi Vaatlusperiood	Hüdromeetrijaam	Veetase, cm							
			aprill	hälve pikaajalisest	mai	hälve pikaajalisest	juuni	hälve pikaajalisest	kvartali hälve
Narva 1902-2011	Vasknarva	kesk	54	-45	58	-65	56	-54	-55
		max	61	-178	82	-171	70	-169	-173
		min	42	61	35	24	40	33	39
Emajõgi 1921-2011	Rannu-Jõesuu	kesk	24	-64	16	-91	9	-76	-77
		max	34	-179	28	-189	17	-179	-182
		min	14	80	7	23	-3	36	46
Emajõgi 1945-2011	Tartu(Kvissental)	kesk	73	-88	73	-73	69	-40	-67
		max	86	-245	102	-243	78	-208	-232
		min	58	67	52	16	60	35	39
Põltsamaa 1979-2011	Pajusi	kesk	102	-45	105	-13	114	7	-17
		max	114	-130	142	-63	131	-70	-88
		min	88	16	86	2	96	19	12
Ahja 1959-2011	Ahja	kesk	61	-67	80	-29	128	16	-27
		max	75	-254	135	-60	167	-56	-123
		min	52	19	52	17	83	45	27

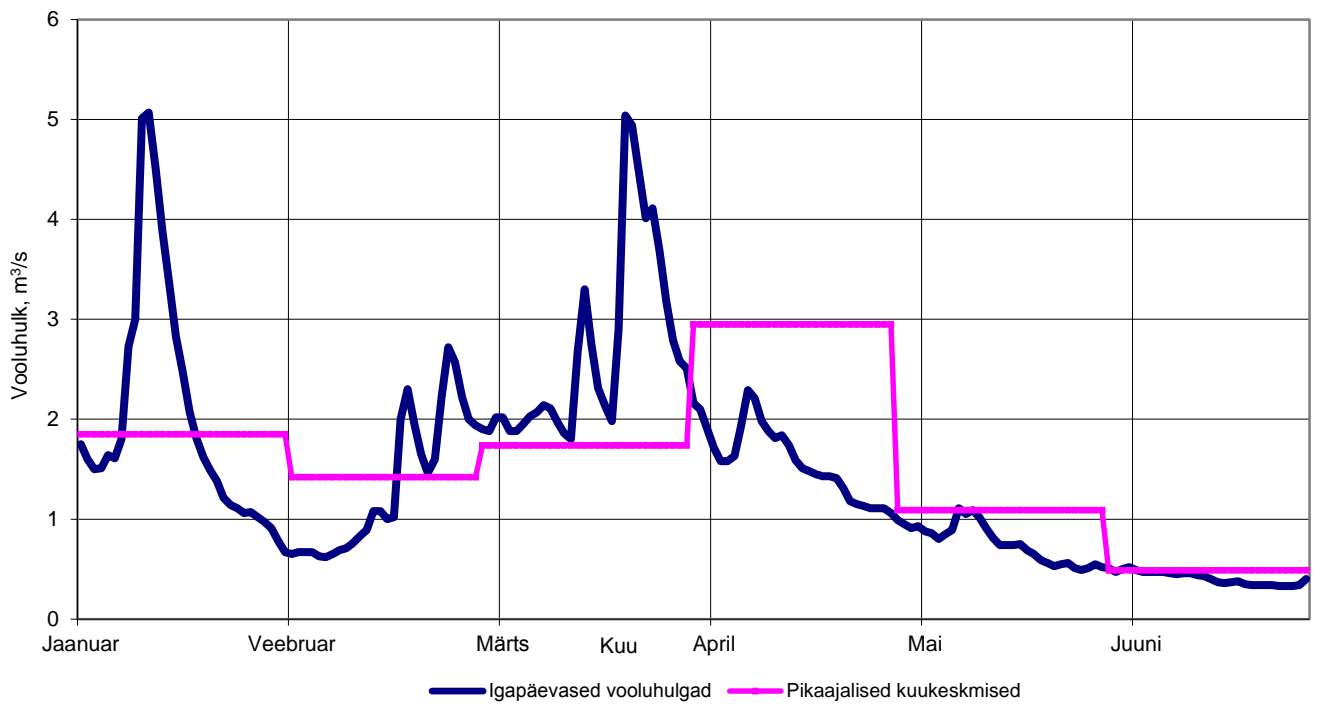
Väike-Emajõgi 1921-2011	Tõlliste	kesk	47	-85	49	-22	51	7	-33
		max	86	-367	134	-231	128	-214	-271
		min	12	29	11	29	15	32	30
Kääpa 1954-2011	Kääpa	kesk	136	-35	139	4	170	54	8
		max	162	-115	167	-79	190	-58	-84
		min	114	22	112	27	137	67	39
Tagajõgi 1956-2011	Tudulinna	kesk	46	-64	50	-8	31	0	-24
		max	67	-324	131	-166	50	-133	-208
		min	29	9	27	12	26	16	12
Alajõgi 1977-2012	Alajõe	kesk	58	-34	54	-4	40	-6	-15
		max	80	-143	100	-20	48	-69	-77
		min	44	5	43	9	35	3	6
Purtse 1923-2011	Lüganuse	kesk	35	-58	44	-9	39	15	-17
		max	62	-221	96	-129	50	-125	-158
		min	19	26	18	23	32	45	31
Kunda 1963-2011	Sämi	kesk	177	-40	180	-5	172	13	-11
		max	200	-157	226	-110	181	-101	-123
		min	160	45	157	23	166	48	39
Valgejõgi 1928-2011	Vanaküla	kesk	32	-25	36	2	33	10	-5
		max	40	-150	59	-45	44	-77	-91
		min	23	16	22	16	28	28	20
Leivajõgi 1960-2011	Pajupea	kesk	59	-37	57	-4	64	13	-9
		max	66	-152	70	-117	101	-49	-106
		min	52	24	49	21	51	26	24
Vääna 1965-2010	Hüüru	kesk	51	-47	45	-14	48	-2	-21
		max	60	-184	54	-159	64	-103	-149
		min	43	0	39	9	38	16	8
Keila 1962-2011	Keila	kesk	93	-35	86	-1	80	10	-9
		max	105	-157	108	-97	93	-60	-105
		min	80	41	74	27	73	36	35
Vihterpalu 1964-2011	Vihterpalu	kesk	95	-50	69	-14	68	11	-18
		max	133	-219	95	-133	132	-29	-127
		min	64	13	46	4	45	22	13
Kasari 1924-2011	Kasari	kesk	59	-34	49	6	48	16	-4
		max	91	-158	63	-156	60	-130	-148
		min	38	38	38	32	40	43	38
Pärnu 1931-2011	Tahkuse	kesk	39	-62	39	-11	45	11	-20
		max	57	-341	63	-238	65	-106	-228
		min	23	42	23	22	29	32	32
Pärnu 1921-2011	Oore	kesk	60	-86	54	-12	40	7	-31
		max	96	-452	92	-337	58	-182	-324
		min	25	35	24	23	22	32	30
Navesti 1928-2010	Aesoo	kesk	39	-80	39	-4	30	9	-25
		max	68	-426	73	-357	46	-168	-317
		min	12	38	11	32	19	43	38
Halliste 1924-2011	Riisa	kesk	68	-105	60	-27	56	-8	-47
		max	111	-441	94	-422	75	-250	-371
		min	40	30	38	9	43	17	19
Lõve 1933-2011	Uue-Lõve	kesk	42	-27	22	-12	15	-8	-16
		max	61	-140	34	-108	23	-66	-105
		min	27	34	13	8	11	14	19
Luguse 1969-2011	Luguse	kesk	93	-7	68	26	43	27	15
		max	148	-160	89	-120	63	-124	-135
		min	58	45	47	63	34	54	54

Purtse jõgi - Lüganuse hüdromeetriaajaam (F=784 km²)

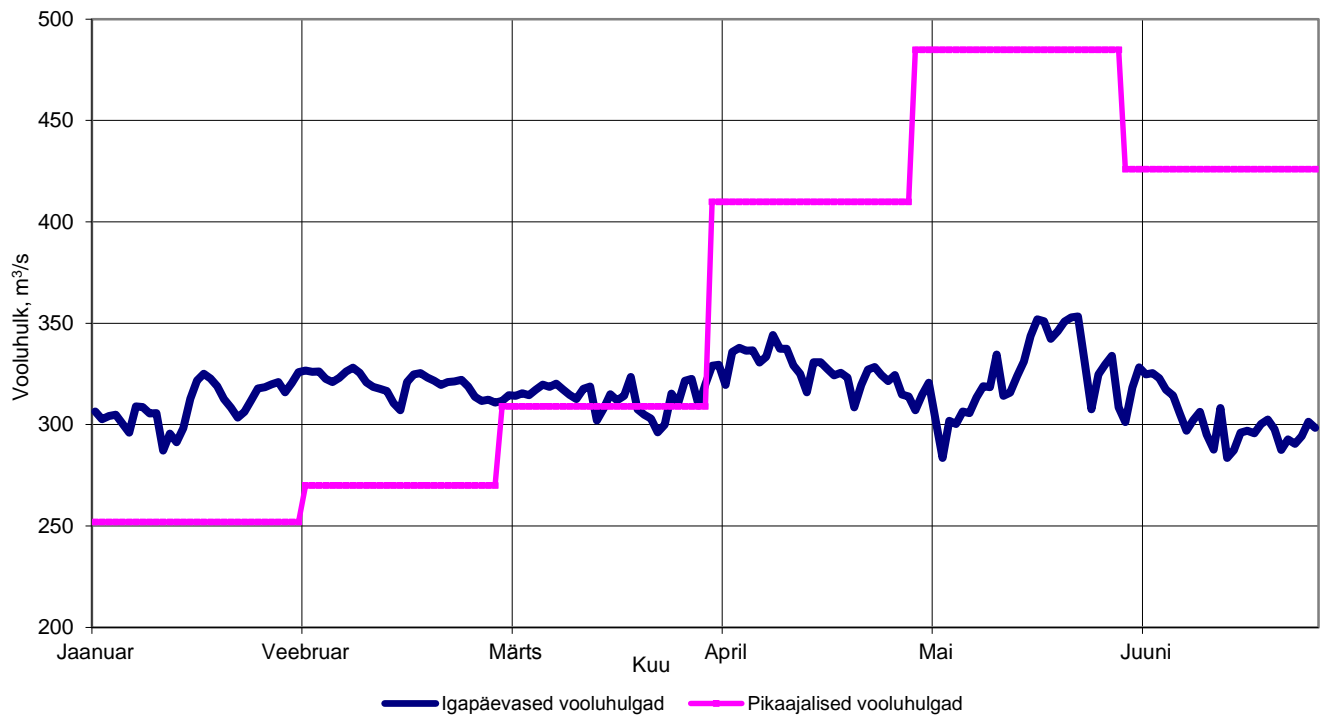
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	4,32	9,00	2,04
Mai	5,58	16,1	1,85
Juuni	3,13	4,25	2,21

Lõve jõgi - Uue-Lõve hüdromeetriaajaam (F=134 km²)

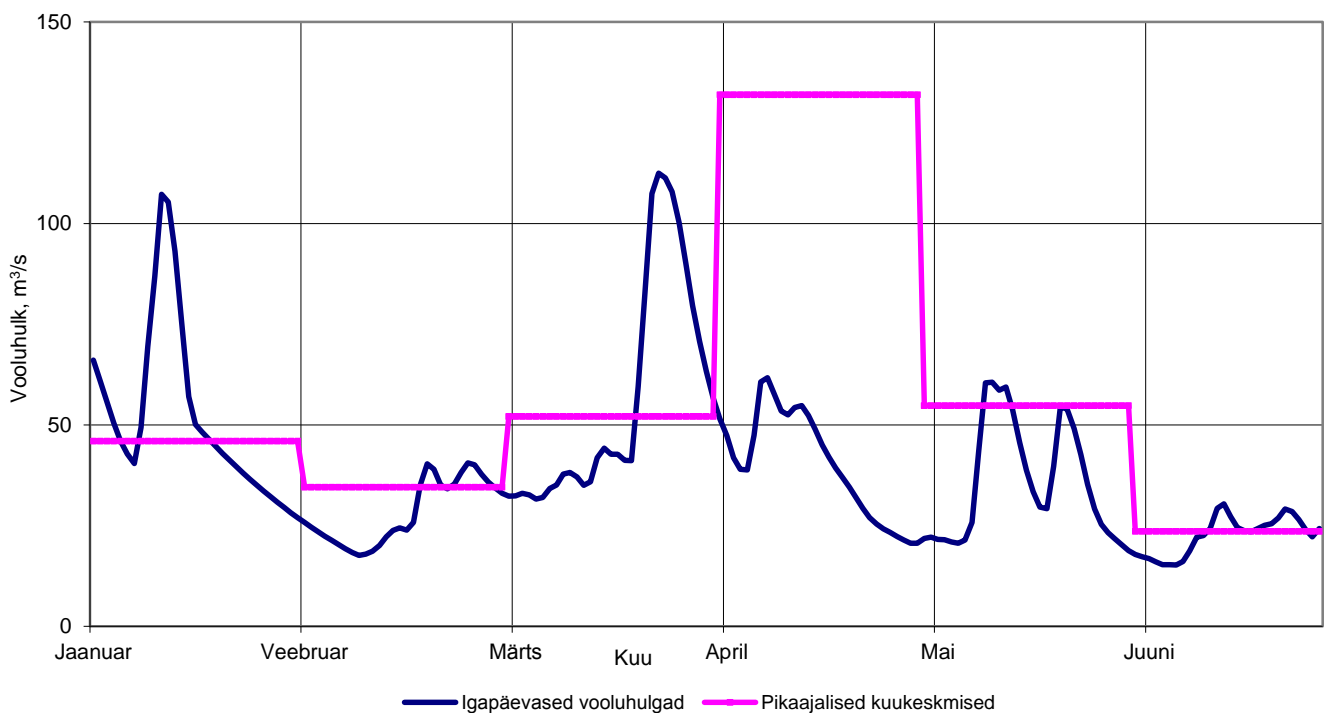
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	1,59	2,43	1,00
Mai	0,77	1,17	0,48
Juuni	0,41	0,56	0,30

Narva jõgi - Vasknarva hüdromeetriaajaam (F=47800 km²)

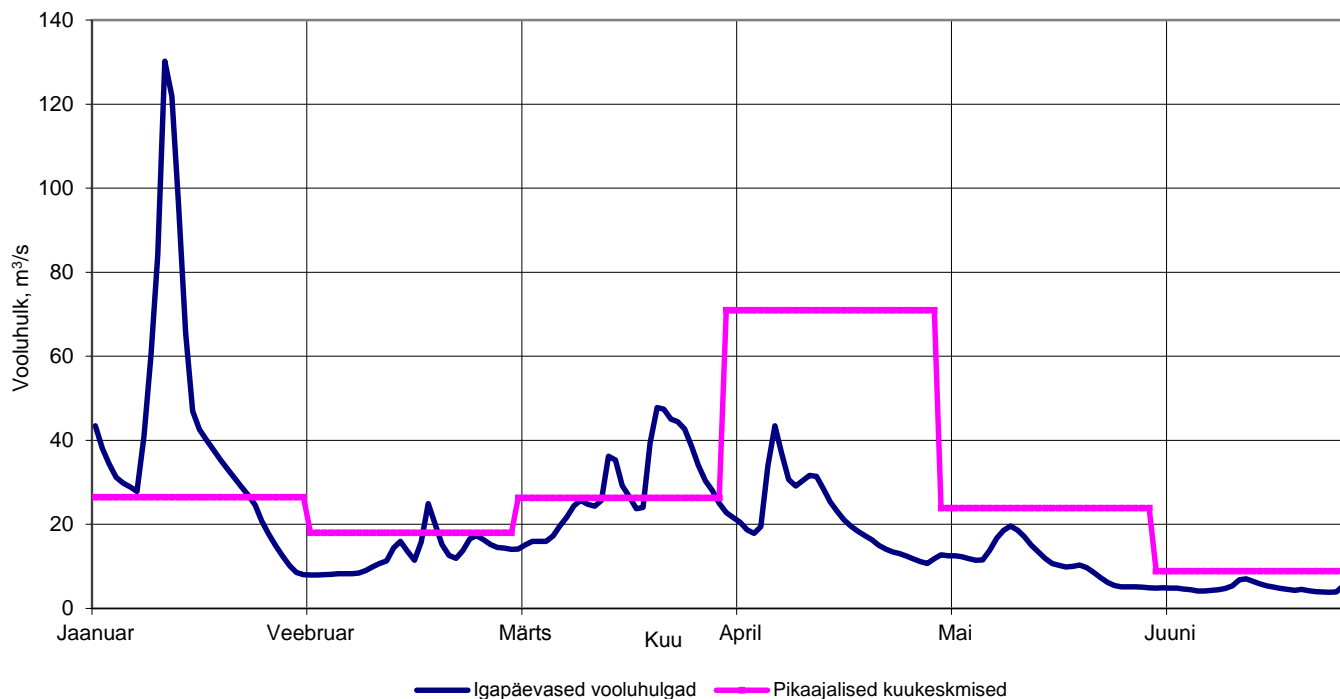
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	328	350	298
Mai	324	390	271
Juuni	303	339	266

Pärnu jõgi - Oore hüdromeetriaajaam (F=5154 km²)

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	42,8	67,5	20,8
Mai	35,6	63,0	20,2
Juuni	22,4	30,9	15,0

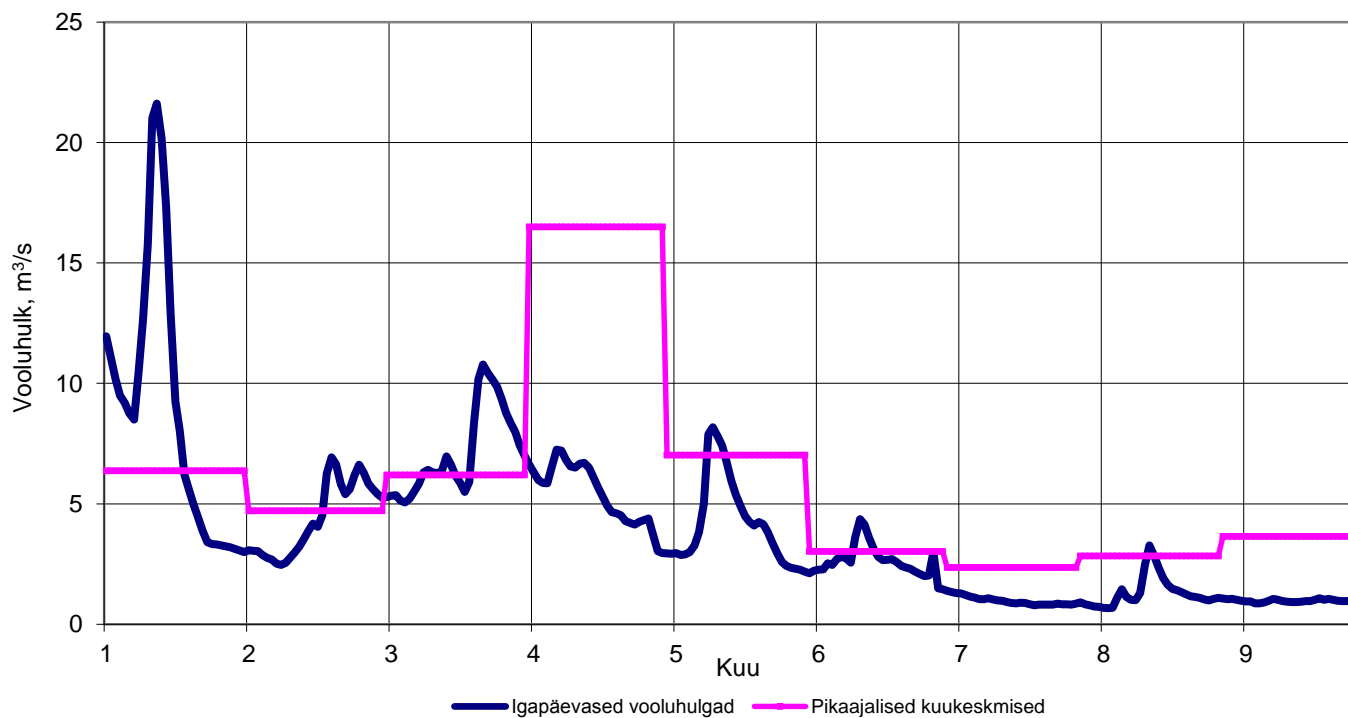
Kasari jõgi - Kasari hüdromeetriaajaam (F=2640 km²)

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	22,4	44,7	10,7
Mai	11,5	20,0	4,88
Juuni	4,82	7,24	3,68

— Igapäevased vooluhulgad — Pikaajalised kuukeskmised

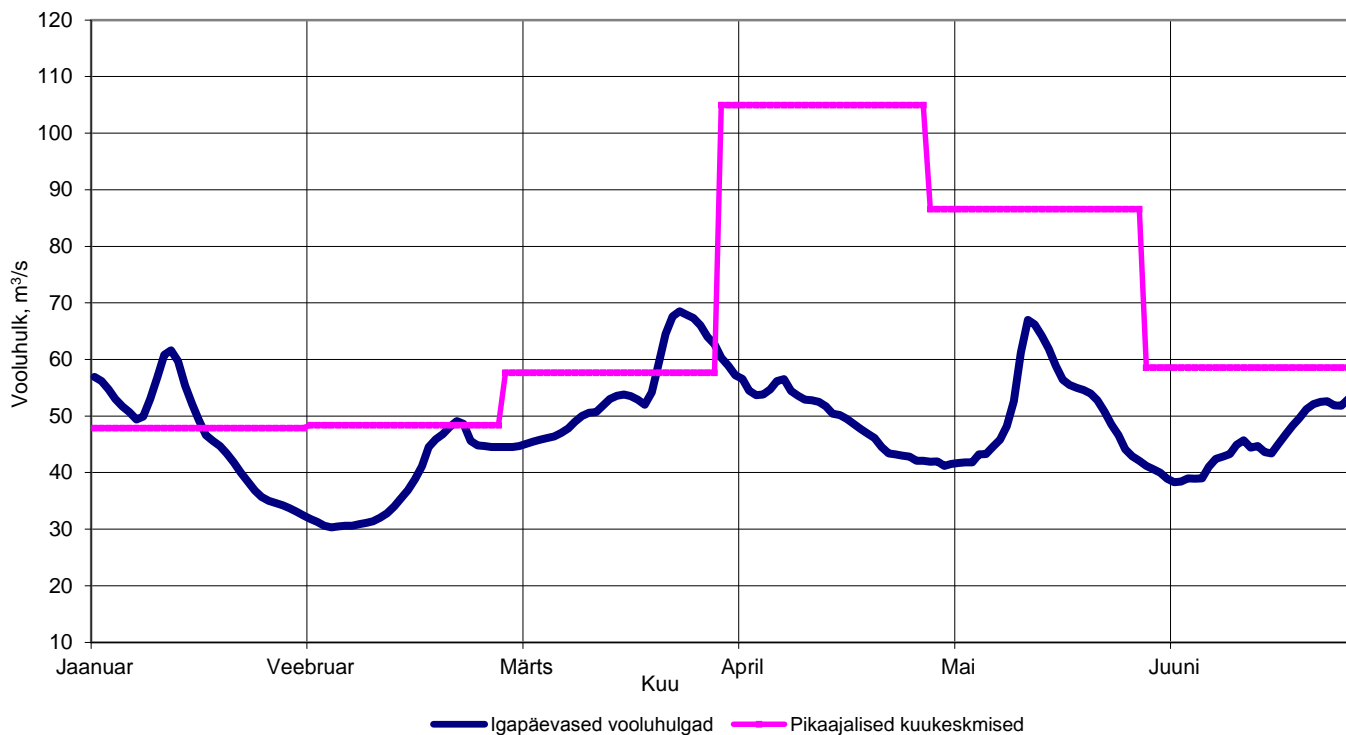
Keila jõgi - Keila hüdromeetriaajaam (F=635 km²)

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	5,70	8,25	3,07
Mai	4,22	8,37	2,25
Juuni	2,66	4,50	1,90

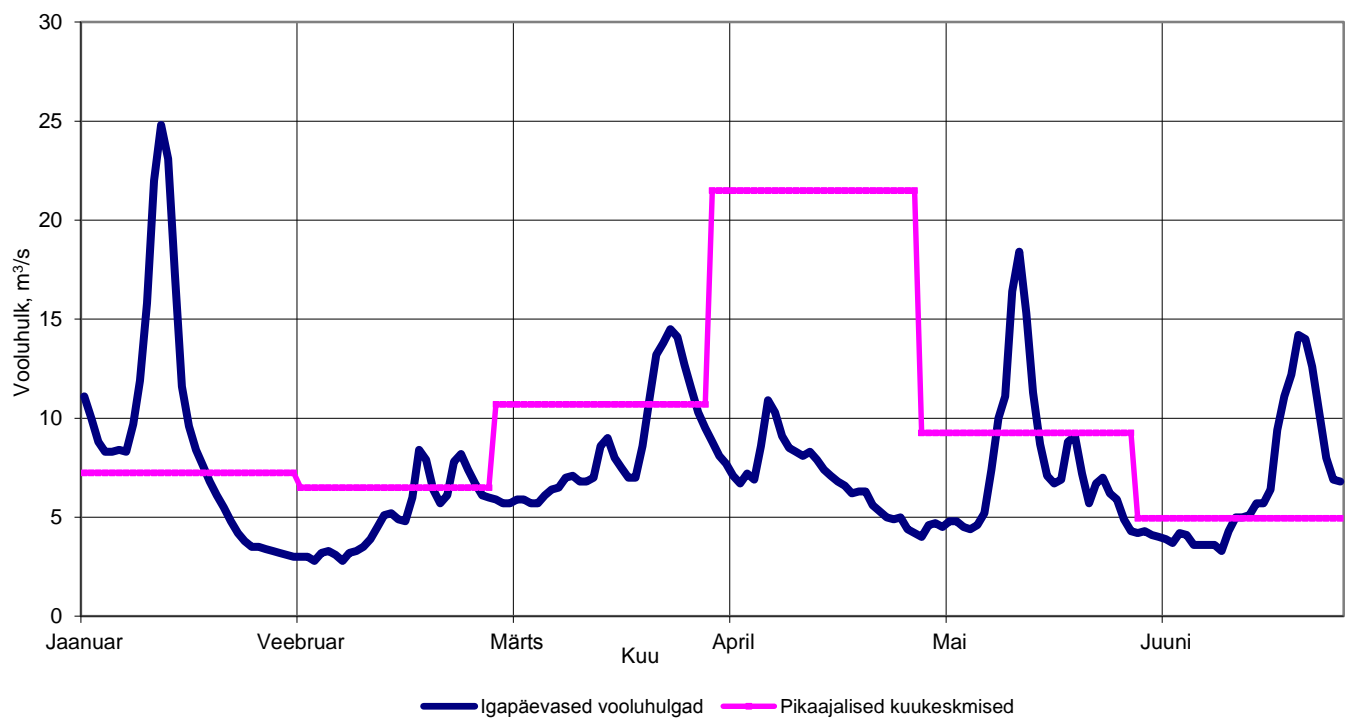
— Igapäevased vooluhulgad — Pikaajalised kuukeskmised

Emajõgi - Kvissentall hüdromeetriaajaam (F=7828 km²)

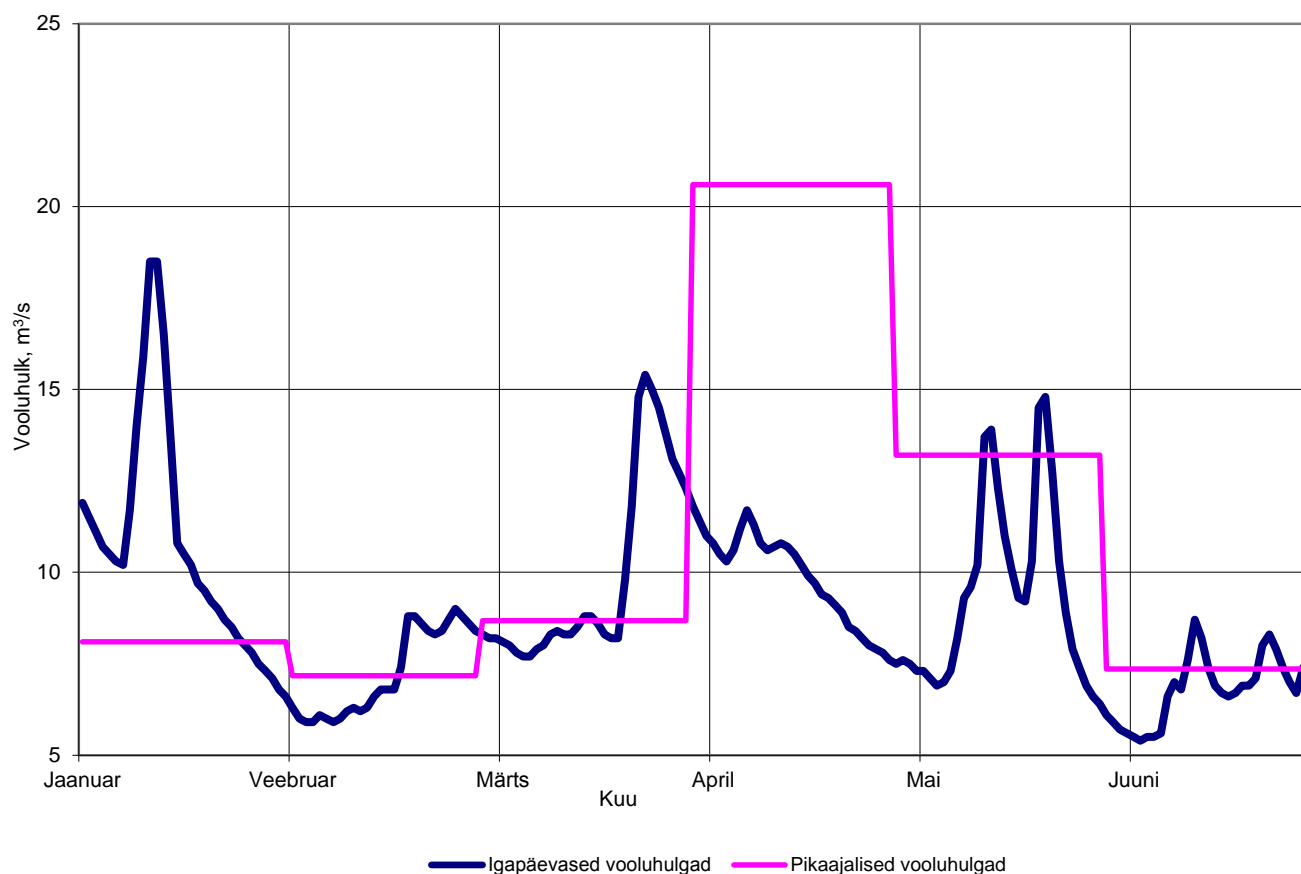
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	50,7	62,0	41,6
Mai	50,1	67,7	40,9
Juuni	44,8	53,5	37,8

Väike-Emajõgi - Tõlliste hüdromeetriaajaam (F=1050 km²)

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	7,13	11,1	3,97
Mai	7,46	18,8	3,88
Juuni	6,43	14,5	3,16

Põltsamaa jõgi - Pajusi hüdromeetriaajaam (F=1030 km²)

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Aprill	9,92	12,1	7,52
Mai	9,33	15,3	6,24
Juuni	6,79	8,77	5,27

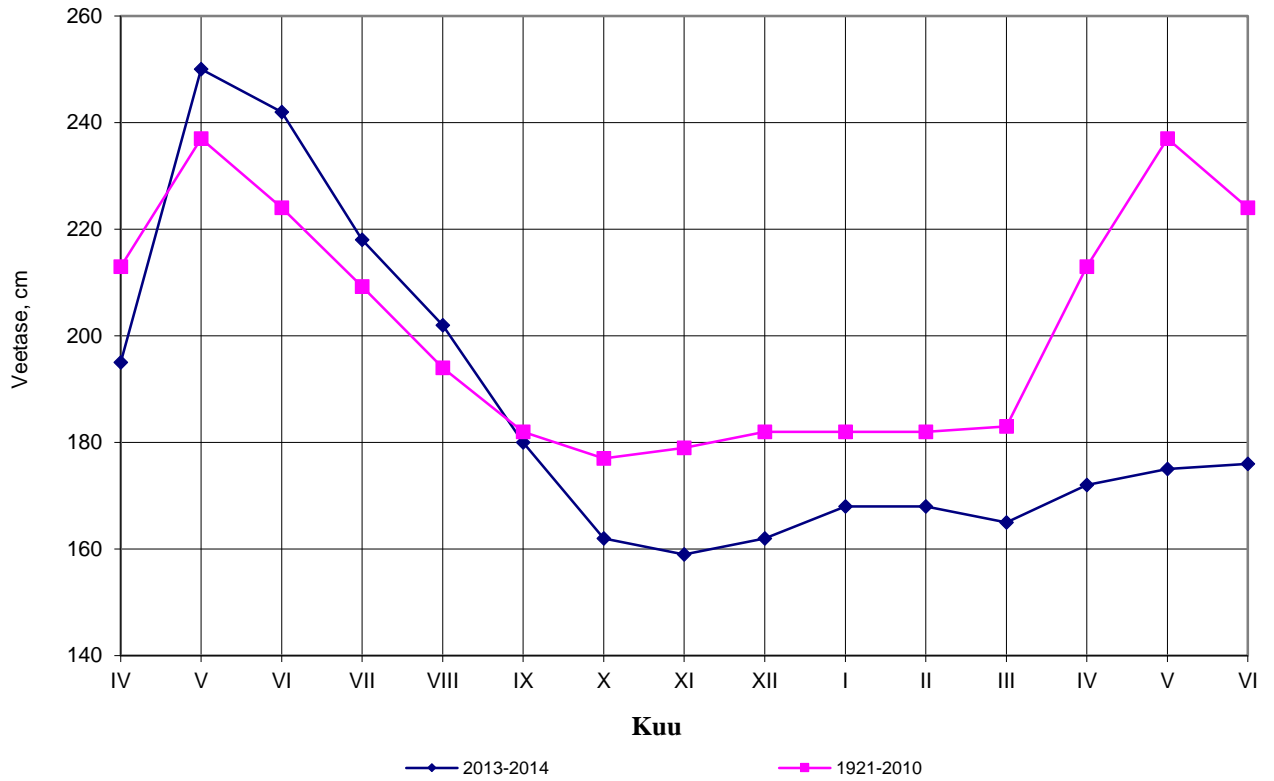
Allpool on toodud Peipsi järve - Mustvee (1921-2010.a. periood) ja Võrtsjärve – Rannu -Jõesuu (1921-2010.a. periood) veetasemete andmed ja hälve pikaajalisest ning seirejaamade kuukeskmiste veetasemete hüdrograaf alates 2013.a. aprillist kuni 2014.a. juunini võrreldes pikaajaliste andmetega.

Peipsi järv - Mustvee seirejaam («jaama nulli» kõrgus 28.00 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Aprill	172	-41
Mai	175	-62
Juuni	176	-48

Peipsi järve - Mustvee veetasemete hüdrograaf

Võrtsjärv - Rannu-Jõesuu («jaama nulli» kõrgus 33.01 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Aprill	24	-63
Mai	16	-90
Juuni	9	-75

Võrtsjärve - Rannu-Jõesuu veetasemete hüdrograaf

